

Absolvent programu Mezikulturní komunikace čeština – němčina má s dvojím diplomem dveře otevřené i v německy mluvících zemích

„Mnoho lidí si myslí, že překládat a tlumočit může každý, kdo umí nějakou cizí řeč. To je možná pravda pro tu nejběžnější komunikaci, ale i tam může člověk bez kvalitní přípravy způsobit mnohdy více škody než užitku. My se zaměřujeme na to, abychom budoucím absolventům dali ty nejlepší předpoklady k výkonu profese na opravdu špičkové úrovni,“ říká garant prvního bakalářského programu double degree na FF UK PhDr. Bc. Tomáš Svoboda, Ph.D., z Ústavu translatologie.

Mezikulturní komunikace čeština – němčina je studijní program s dvojím diplomem. Co to vlastně znamená? Co od programu může student čekat?

Toto označení „s dvojím diplomem“ – anglicky se to označuje double degree – znamená, že na konci studia dostane absolvent ne jeden diplom, ale hned diplomy dva, platné společně. Jeden z Karlovy Univerzity a jeden německý, z Lipské univerzity. Je jasné, že dva diplomy nezíská student zadarmo, takže studium není nejlehčí. To ovšem platí i o ostatních studijních programech, které náš Ústav translatologie FF UK nabízí. Nároky ale nejsou nijak přemrštěné. Oproti běžným dvouoborovým programům je tento studijní program double degree jednooborový, čímž se nároky vyrovnávají.

Čeští i němečtí studenti budou trávit část studia na partnerské univerzitě, stráví tak spolu několik semestrů, což není vůbec obvyklé. Jaký konkrétní cíl má takový pobyt?

Tomuto principu říkáme studium v tandemu. Konkrétně to funguje tak, že student absolvuje v Lipsku dva semestry, tedy jeden celý rok ze svého tříletého bakalářského studia, a to konkrétně během druhého ročníku. Kromě toho je ale v kontaktu se studenty z Německa po dobu jejich mobilního ročníku. Takže dva semestry se vídají v Lipsku, dva semestry v Praze, celkem tak během tandemu společně stráví dva roky. A to už je velmi intenzivní způsob, jak si zdokonalit němčinu a poznat mentalitu a kulturu daného prostředí, což je hlavní cíl.

Velice mě potěšilo, že také v Německu je o náš program velký zájem. Tímto způsobem vlastně podporujeme i zájemce z řad studentů o češtinu. To má samozřejmě příznivé dopady pro studentskou výměnu, ale je tady i předpoklad, že se toto povědomí projeví příznivě i v dlouhodobém horizontu a v širších souvislostech.

Není kvůli relativně dlouhodobému pobytu v zahraničí studium finančně náročné?

Studium jako takové je bezplatné, a to jak v Praze, tak v Lipsku. Jediný poplatek spojený se studiem je určitý příspěvek na administrativu v Lipsku, který je povinný pro všechny studenty bez ohledu na zemi původu a který ročně činí méně než 500 eur. Samotný pobyt nevychází výrazně draž než v Praze, naopak naši studenti bývají příjemně překvapeni, že nájmy jsou v Lipsku levnější. A navíc mohou studenti využít stipendium, ať už erasmovské nebo stipendium od Česko-německého fondu budoucnosti. Myslím tedy, že finančně nevznikají žádné problémy.

Někteří studenti se bojí, že jim při pobytu na zahraniční univerzitě nebudou následně na domácí univerzitě uznány předměty, které doma musí splnit. Jak to funguje při výjezdu v rámci tohoto programu? Mohou si studenti předměty splnit rovnou na univerzitě v Lipsku?

Tím, že toto studium je od začátku připravené jako společný

studijní program, potíže, o kterých mluvíte, nevznikají. Student má stanovený studijní plán a má povinné předměty nebo moduly v Lipsku, o kterých předem ví a které v průběhu studia v Německu plní. Kromě povinných předmětů má i předměty volitelné. Ty dostane buď doporučené, nebo si vybere podle svého. Jde zkrátka o plnohodnotné studium v Německu, ne výjezd na stáž, po kterém by se pak u nás předměty musely dodatečně uznávat. To je velká výhoda studia double degree ve srovnání s výjezdem Erasmus.

Můžete představit, čím konkrétně (jakými předměty, kurzy apod.) se budou studenti během studia zabývat?

Ve studijním plánu mají studenti předměty zaměřené na prohlubování jazykových znalostí, a to jak němčiny, tak češtiny, potom na získání kvalitního povědomí o dějinách a kultuře německy mluvících zemí. Samozřejmě ale mají i prakticky orientované předměty, kde se učí překládat a tlumočit. Během studia se seznamují i s využitím technologií v překladu, takzvanými nástroji počítačem podporovaného překladu.

V Lipsku se pak třeba dozvídají více o terminologii, mají semináře překladu z češtiny do němčiny a podobně. Ve srovnání s běžnými bakalářskými obory máme v našem programu navíc i vcelku neobvyklý požadavek povinné praxe, kdy studenti musejí prokázat, že překládali nebo tlumočili v reálných podmínkách. To je vynikající způsob, jak se připravit na budoucí uplatnění.

Bakalářský program má vysoké požadavky na úroveň cizího jazyka už u samotných uchazečů. Na druhou stranu právě excelentní znalost daného jazyka pro ně bude velkou výhodou. V co přesně se tedy absolventi vyprofilují? Mají pak dobré uplatnění na trhu práce?

Máte pravdu, že u nás jsou nároky na přijetí do studia vcelku vysoké. Uchazečům zdůrazňujeme, že nejsme jazyková škola, ale

specializované vysokoškolské pracoviště, kde se student zdokonaluje v jazyce – jak jsem řekl, nejen v němčině, ale i v češtině – a kde si osvojuje potřebné kompetence tlumočnicka a překladatele. Mnoho lidí si myslí, že překládat a tlumočit může každý, kdo umí nějakou cizí řeč. To je možná pravda pro tu nejběžnější komunikaci, ale i tam může člověk bez kvalitní průpravy způsobit mnohdy více škody než užitku. My se ale zaměřujeme na to, abychom budoucím absolventům dali ty nejlepší předpoklady k výkonu profese na opravdu špičkové úrovni. A z praxe vím, že poptávka po skutečně kvalitních překladatelích a tlumočnicích je značná.

Pokud jde o naše absolventy, většina z nich pokračuje do magisterského studia, které nabízí náš ústav. Uplatnění na trhu práce je u našich absolventů, obecně vzato, výborné, a to jak přímo v oboru, tak i v příbuzných profesích. Třeba v médiích, v diplomacii, v kulturních institucích. Nezapomeňte, že náš program se jmenuje mezikulturní komunikace, a tomu odpovídá i šíře možností, jak se po studiu uplatnit. Absolvent s dvojím diplomem má navíc dveře otevřené i v německy mluvících zemích, lipský diplom v Německu platí automaticky, takže není nutná jeho nostrifikace.

Co je tedy podle vás největší předností programu? Kdybyste si musel vybrat jeden – pro vás nejzajímavější aspekt studia?

To, že se studenti během studia podívají na rok do Německa. V administrativní hantýrce se tomu dnes říká internacionalizace studia, ale je to princip známý už od středověku, kdy studenti cestovali po Evropě a sbírali zkušenosti v cizí zemi. Chceme vychovávat zprostředkovatele mezi kulturami, jakési ambasadory porozumění, ke kterému komunikace – zejména ta mezikulturní – prostě patří na prvním místě. Osudy lidí, kteří opravdu dobře rozumějí jinému jazyku a kultuře země, kde se tímto jazykem mluví, jsou vždycky zajímavé. Takoví lidé žijí něco jako život na druhou. Zkrátka, život našich studentů, budoucích absolventů, už nebude jako dřív – v tom nejlepším slova smyslu.

Po magisterském studiu oborů němčina a angličtina na Ústavu translatologie Filozofické fakulty UK zde **PhDr. Bc. Tomáš Svoboda, Ph.D.**, pokračoval doktorským studiem v oboru translatologie. Mezi lety 2004 a 2007 pracoval jako interní překladatel a koordinátor vzdělávání v Generálním ředitelství pro překlady Evropské komise v Lucemburku. Od roku 2007 vyučuje na ústavu a působí zde jako garant studijního programu Mezikulturní komunikace čeština – němčina (double degree). Je členem Výkonného výboru Jednoty tlumočnicků a překladatelů ČR a Rady sítě univerzit European Master's in Translation pod patronací Evropské komise. Publikuje v ČR i v zahraničí a vystoupil na mnoha translatologických konferencích.